



MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul VII — Nr. 47

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 13 martie 1995

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina
LEGI ȘI DECRETE		★	
20.	1	32.	4
— Lege pentru ratificarea Convenției privind cooperarea în domeniile culturii, învățământului, științei și informațiilor în zona Mării Negre, semnată la Istanbul la 6 martie 1993.....		— Decret privind numirea în funcție a unor judecători și procurori la curțile de apel și la parchetele de pe lângă acestea.....	
Convenția privind cooperarea în domeniile culturii, învățământului, științei și informațiilor în zona Mării Negre		DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
33.	2-3	II.	4-6
— Decret privind promulgarea Legii pentru ratificarea Convenției privind cooperarea în domeniile culturii, învățământului, științei și informațiilor în zona Mării Negre, semnată la Istanbul la 6 martie 1993		— Decizia Plenului Curții Constituționale privind înțelesul noțiunii de „instanță judecătorească” în cadrul controlului de constituționalitate pe cale de excepție.....	
	3	Decizia nr. 8 din 18 ianuarie 1995.....	7-8

LEGI ȘI DECRETE

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

pentru ratificarea Convenției privind cooperarea în domeniile culturii, învățământului, științei și informațiilor în zona Mării Negre, semnată la Istanbul la 6 martie 1993

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Se ratifică Convenția privind cooperarea în domeniile culturii, învățământului, științei și informațiilor în zona Mării Negre, semnată la Istanbul la 6 martie 1993.

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în sesiunea din 27 decembrie 1994, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

ADRIAN NĂSTASE

Această lege a fost adoptată de Senat în sesiunea din 27 februarie 1995, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE SENATULUI

prof. univ. dr. COLIVILĂ GHEERMAN

București, 10 martie 1995.

CONVENȚIA**privind cooperarea în domeniile culturii, învățământului, științei și informațiilor în zona Mării Negre*)**

Guvernele statelor participante la convenție, denumite în continuare *părți*,

luând în considerare importanța cooperării culturale pentru mai buna înțelegere între popoarele din regiunea Mării Negre,

dorind să întărească legăturile lor culturale și să continue eforturile vizând dezvoltarea cooperării în domeniile culturii, învățământului, științei și informațiilor între țările din această regiune,

hotărâte să respecte normele legale internaționale privind cooperarea culturală și științifică, să țină seama și să aplice principiile Actului final de la Helsinki și ale altor documente în materie ale Conferinței pentru Securitate și Cooperare în Europa,

dorind să folosească în cel mai eficient mod bogăția tradițiilor milenare, moștenirea culturală și activitățile culturale creative, contactele fructuoase și interferențele între diferite culturi, care conferă trăsături specifice zonei culturale a Mării Negre,

considerând că respectul și protejarea valorilor trecutului trebuie să meargă în paralel cu interesul pentru sprijinirea și promovarea activităților creative contemporane,

recunoscând necesitatea de a încuraja o cooperare mai strânsă și mai amplă între generațiile viitoare și cultivarea respectului reciproc, a înțelegerii și a toleranței,

luând notă de importanța cooperării cu UNESCO și alte organizații internaționale, au convenit următoarele:

ARTICOLUL 1

Părțile vor încuraja și promova cooperarea regională în domeniile culturii, învățământului, științei și informațiilor între țările din zona Mării Negre.

ARTICOLUL 2

Părțile se obligă să încurajeze, să promoveze și să dezvolte:

a) cooperarea și schimburile între instituțiile de știință și de cercetare, de învățământ superior și alte instituții de învățământ ale părților;

b) schimburile de experți, lectori, învățători, profesori și studenți, în scopul familiarizării reciproce cu diverse experiențe și idei, pentru instruire, perfecționare, prezentare de prelegeri, activitate didactică și desfășurarea muncii științifice;

c) exersarea limbilor, muncă științifică și de cercetare și învățământ postuniversitar;

d) cooperarea și schimburile pentru elaborarea și implementarea de noi metode de învățare și materiale didactice;

e) cooperarea între edituri, instituții științifice și de învățământ ca și schimburile de materiale didactice, culegeri de rezumate și alte publicații științifice pentru obținerea unor informații complete și a unei imagini obiective a părților;

f) cooperarea și schimburile de informații privind posibilitățile de recunoaștere a diplomelor, gradelor, statutului științific și academic între părți;

g) cooperarea între comisiile naționale pentru UNESCO ale părților, pentru dezvoltarea de proiecte specifice comune;

h) asistența pentru încheierea unei convenții științifice multilaterale pentru protejarea și cercetarea monumentelor vechilor civilizații;

i) contactele directe în domeniile culturii, învățământului, științei și informațiilor, între orașele și regiunile părților.

ARTICOLUL 3

Părțile vor promova și vor încuraja popularizarea literaturii și artelor participante la convenție, prin:

a) largirea predării limbilor părților;

b) încurajarea traducerilor reciproce și difuzarea operelor literare ale părților;

c) dezvoltarea diverselor contacte între oamenii de litere din toate domeniile de activitate ale părților.

ARTICOLUL 4

Părțile vor promova cooperarea și proiectele comune în domeniile muzicii, teatrului, artelor frumoase, muzeelor, cercetării și dezvoltării, precum și publicarea de lucrări științifice pe teme de arheologie, etnologie, istorie și artă, protecția monumentelor istorice și culturale, bibliotecii și arhive, încurajând și facilitând:

a) vizitele pentru schimb de informații și pentru strângerea de materiale referitoare la protejarea valorilor culturale și istorice și la conservarea și cooperarea vizând păstrarea valorilor istorice și culturale;

b) organizarea de expoziții de arte frumoase și patrimoniu istoric;

c) organizarea de concursuri de artă și festivaluri ale profesioniștilor, ca și ale amatorilor;

d) dezvoltarea cooperării în domeniul artei cinematografice, incluzând coproducția de filme, acordarea reciprocă de asistență în sectorul producției și creației, organizarea de manifestări ale filmului pe baze comerciale și necomerciale, promovarea participării părților la festivaluri internaționale și naționale ale filmului, în conformitate cu legile și regulile din fiecare țară;

e) schimbul de exponate, informații și experți între muzee și alte instituții culturale și organizarea de proiecte științifice comune în domeniul arheologiei și al studierii vechilor civilizații;

f) măsurile pentru simplificarea accesului experților părților la arhive, depozitele bibliotecilor și muzeelor;

g) dezvoltarea programelor de schimburi culturale pentru tineret, în toate formele de cooperare înscrise în acest articol.

ARTICOLUL 5

Părțile vor dezvolta cooperarea în domeniul gestionării bibliotecilor prin:

a) introducerea celor mai eficiente metode ale tehnologiilor informaționale moderne în biblioteci;

b) standardizarea, în conformitate cu normele internaționale;

c) îmbunătățirea pregătirii profesionale a bibliotecarilor;

d) promovarea unei rețele de cooperare între bibliotecile naționale.

ARTICOLUL 6

Părțile vor încuraja cooperarea între agențiile naționale de informații, uniuni ale ziariștilor, periodice, rețele de televiziune și radio, inclusiv schimbul de publicații, programe de radio și televiziune.

ARTICOLUL 7

Părțile vor încuraja cooperarea în domeniul publicării și difuzării de carte, între altele prin intermediul coproduției, al schimbului de experți, al organizării de expoziții și participării la târguri internaționale de profil.

ARTICOLUL 8

Părțile vor încuraja participarea reprezentanților lor la seminari, conferințe, simpozioane și alte manifestări similare în domeniile reglementate de această convenție.

ARTICOLUL 9

Părțile vor stabili un consiliu de coordonare compus din reprezentanți guvernamentali, care vor răspunde de îndeplinirea și coordonarea acțiunilor prevăzute în prezenta convenție. Consiliul se va întâlni, anual, prin rotație, în fiecare dintre statele participante.

ARTICOLUL 10

Convenția poate fi modificată și amendată cu acordul părților.

ARTICOLUL 11

Prevederile acestei convenții vor fi aplicate astfel încât să nu contravină legislației existente în statele participante.

ARTICOLUL 12

Convenția nu va afecta obligațiile părților derivând din alte acorduri bilaterale și multilaterale în domeniile culturii, învățământului, științei și informațiilor, la care părțile sunt semnatare.

Alexandru Mărgăritărescu,

ambasador extraordinar și plenipotențiar al României
la Ankara

Dhimiter Anagnosti,

ministrul culturii, tineretului și sportului al Republicii Albania

Hakop Hakopyan,

ministrul culturii al Republicii Armenia

Polat Bulbuloglu,

ministrul culturii al Republicii Azerbaidjan

Yevgeny Konstantinovich Voitovich,

ministrul culturii al Republicii Belarus

ARTICOLUL 13

Convenția este deschisă țărilor care-i acceptă prevederile, cu condiția să fie întrunit consensul părților cu privire la acceptarea țării solicitante.

Convenția este supusă ratificării și va intra în vigoare în cea de-a 30-a zi de la data depunerii celui de-al 4-lea instrument de ratificare la statul depozitar.

Pentru fiecare stat care a ratificat convenția după depunerea celui de-al 4-lea instrument de ratificare, convenția va intra în vigoare în cea de-a 30-a zi de la depunerea de către statul respectiv a instrumentului său de ratificare.

ARTICOLUL 14

Fiecare parte poate să înceteze participarea sa la convenție printr-o notificare scrisă, adresată în acest sens depozitarului convenției.

În acest caz, participarea va înceta după expirarea unei perioade de 6 luni de la primirea unei astfel de notificări de către depozitar.

ARTICOLUL 15

Depozitarul convenției va fi Guvernul Republicii Turcia. Depozitarul va informa statele semnatare despre depunerea instrumentelor de ratificare ca și despre orice altă notificare a părților.

Încheiată la Istanbul la 6 martie 1993, în 10 exemplare originale în limba engleză, fiecare exemplar având aceeași valabilitate.

Davit Magradze,

ministrul culturii al Republicii Georgia

Ion Spiridon Ungureanu,

ministrul culturii al Republicii Moldova

Evgeny Sidorov,

ministrul culturii al Federației Ruse

D. Fikri Saglar,

ministrul culturii al Republicii Turcia

Ivan Michaylovich Dzyuba,

ministrul culturii al Republicii Ucraina

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

**privind promulgarea Legii pentru ratificarea Convenției
privind cooperarea în domeniile culturii, învățământului,
științei și informațiilor în zona Mării Negre,
semnată la Istanbul la 6 martie 1993**

În temeiul art. 77 alin. (1) și al art. 99 alin. (1) din Constituția României,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru ratificarea Convenției privind cooperarea în domeniile culturii, învățământului, științei și informațiilor în zona Mării Negre, semnată la Istanbul la 6 martie 1993, și se dispune publicarea ei în Monitorul Oficial al României.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

ION ILIESCU

București, 9 martie 1995.

Nr. 33

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

privind numirea în funcție a unor judecători și procurori la curțile de apel și la parchetele de pe lângă acestea

În temeiul art. 94 lit. c) din Constituția României, al art. 73 lit. a) și al art. 51 din Legea nr. 92/1992 pentru organizarea judecătorească, având în vedere propunerile Consiliului Superior al Magistraturii,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Art. 1. — Se numesc în funcția de judecător la curțile de apel persoanele cuprinse în anexa nr. 1 la prezentul decret.

Art. 2. — Se numesc în funcția de procuror la parchetele de pe lângă curțile de apel persoanele cuprinse în anexa nr. 2 la prezentul decret.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

ION ILIESCU

București, 7 martie 1995.

Nr. 32.

ANEXA Nr. 1

I. JUDECĂTORI LA CURTEA DE APEL CRAIOVA

- Ciontu Ștefan
- Răduică Nicolae
- Stanomirescu Maria
- Șerbănescu Silvia
- Lovin Edită
- Stoica Vasile Doru.

ANEXA Nr. 2

II. PROCURORI LA PARCHETELE DE PE LÂNGĂ CURȚILE DE APEL

1. Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Craiova

- Brâncuș Nicolae
- Covei Gheorghe
- Farcu Gheorghe.

2. Parchetul de pe lângă Curtea de Apel București

- Isac Grațiana Daniela Petronela.

D E C I Z I I A L E C U R Ț I I C O N S T I T U Ț I O N A L E

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

D E C I Z I A P L E N U L U I C U R Ț I I C O N S T I T U Ț I O N A L E

**privind înțelesul noțiunii de „instanță judecătorească“
în cadrul controlului de constituționalitate pe cale de excepție**

Curtea Constituțională a fost sesizată, prin Încheierea din 2 martie 1994, de către Colegiul jurisdicțional al Curții de Conturi cu excepțiile de neconstituționalitate a prevederilor art. 1 alin. (1), cap. II, art. 45 și art. 46 din Legea nr. 94/1992 și ale art. 52 din Legea nr. 15/1990, invocate în Dosarul nr. 1/1993 al Colegiului jurisdicțional de către pârâții Stănășilă Constantin, Pătrașcu Paul Emil, Iliescu Lazăr, Santo Matei Mihai și Florea Vlademir Constantin.

Prin Decizia Curții Constituționale nr. 64 din 2 iunie 1994, rămasă definitivă prin nerecurare și publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, Nr. 112 din 19 iunie 1994, prin

decizie pronunțată ca urmare a sesizării unui asemenea organ de jurisdicție, Curtea a reținut că, în temeiul art. 144 lit. c) din Constituție și al art. 27 și următoarele din Legea nr. 47/1992, este competentă să soluționeze excepțiile, iar sesizarea sa de către o instanță administrativ-jurisdicțională nu este contrară prevederilor art. 144 lit. c) din Constituție, care, în mod expres, se referă la instanțele judecătorești, deoarece:

„a) judecătorul administrativ — ca și cel al unei instanțe judecătorești — spune dreptul în scopul soluționării unui litigiu, iar judecătorul administrativ, excepție de constituționalitate în

cată în fața sa, ca și în fața unei instanțe judecătorești, cu aceeași semnificație, a contestării legitimității constituționale a unei prevederi legale ce urmează să se aplice pentru soluționarea cauzei; dacă nu ar putea sesiza Curtea Constituțională, ar însemna să poată el tranșa litigiul legat de negarea legitimității constituționale a prevederii contestate, deoarece ar fi de neconceput, într-un regim constituțional ce permite controlul constituționalității legii, ca judecătorul *a quo*, chiar dacă este al unei instanțe administrative, să soluționeze pe fond litigiul dedus jurisdicției sale fără soluționarea, în prealabil, a problemei legate de legitimitatea constituțională a legii ce urmează să o aplice; este însă inadmisibil ca judecătorul administrativ să aibă un statut superior celui al instanțelor judecătorești; în plus, o asemenea prerogativă ar fi și contrară prevederilor art. 1 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, potrivit căroră Curtea Constituțională este unica autoritate de jurisdicție constituțională a țării;

b) excepția de neconstituționalitate este o garanție constituțională a cetățeanului, pentru apărarea drepturilor și libertăților sale fundamentale, cu ocazia soluționării unui litigiu; de aceea, cât timp este supus unei jurisdicții, indiferent de natura ei, administrativă sau judecătorească, nu poate fi negat dreptul său de a contesta legitimitatea constituțională a legii aplicabile procesului;

c) aplicarea, prin analogie, a prevederii art. 144 lit. c) din Constituție și a excepțiilor ridicate în fața judecătorului administrativ se impune nu numai potrivit adagiului *eadem ratio*, *eadem jus*, dar și pentru că în domeniul jurisdicției constituționale competența materială a Curții Constituționale este unică, astfel încât ea se aplică în toate cazurile în care ar urma să se tranșeze un litigiu privind constituționalitatea unei legi; tocmai de aceea Curtea Constituțională, potrivit art. 3 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, este singura în drept să hotărască asupra competenței sale; faptul că legiuitorul constituționar nu s-a referit expres și la judecătorul administrativ nu poate conduce la excluderea lui cât timp, fiind investit cu soluționarea unui litigiu, el are, în acest sens, rolul ce revine oricărui alt judecător, în general; desigur însă că, pentru aceasta, este necesar ca prin statutul său legal judecătorul administrativ să aibă garanțiile de independență și imparțialitate în exercitarea jurisdicției sale, similare cu acelea ce rezultă din statutul constituțional al judecătorilor din cadrul autorității judecătorești, cum este cazul instanțelor Curții de Conturi, deoarece numai în aceste condiții jurisdicția administrativă este a unei instanțe administrative și nu expresia unei simple competențe, în cadrul procedurii administrative obișnuite.

Ulterior Curtea Constituțională a mai fost sesizată de Colegiul jurisdicțional al Curții de Conturi și de Colegiul jurisdicțional Sălaj al Curții de Conturi, pronunțându-se pe fond prin deciziile nr. 90, 91 și 92 din 12 octombrie 1994.

Deciziile nr. 91 și nr. 92 au rămas definitive prin nerecurare și au fost publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 346 din 14 decembrie 1994 și, respectiv, nr. 348 din 15 decembrie 1994.

Împotriva Deciziei nr. 90/1994 Ministerul Public a declarat recurs, iar prin unul din motive se invocă faptul că s-a procedat la judecarea excepției deși sesizarea Curții Constituționale nu se încadrează în limitele expres prevăzute de lege. Motivul de recurs a fost susținut și oral în ședința publică din 18 ianuarie 1995.

La termenul din 24 ianuarie 1995, dată pentru care s-a anunțat pronunțarea în recursul declarat împotriva Deciziei nr. 90/1994, completul de cinci judecători a hotărât, prin încheierea de la acel termen, sesizarea Plenului Curții Constituționale în vederea schimbării practicii Curții Constituționale în legătura cu posibilitatea învederii sale de

către alte organe de jurisdicție decât instanțele judecătorești. Hotărârea de sesizare a plenului se întemeiază pe dispozițiile art. 26 alin. 2 din Regulamentul de organizare și funcționare a Curții Constituționale, potrivit căroră „În cazul în care completul de 3 judecători sau completul de 5 judecători dorește să se îndepărteze de interpretarea juridică conținută într-o decizie a plenului sau într-o decizie definitivă a unui complet, se va adresa plenului, acordând termen în cauza pe care o dezbate. Interpretarea dată de plen cu votul majorității judecătorilor este obligatorie pentru completul de judecată.”

PLENUL CURȚII CONSTITUȚIONALE,

examinând deciziile nr. 64/1994, nr. 90/1994, nr. 91/1994 și nr. 92/1994, pronunțate în fond de către completele de 3 judecători ale Curții Constituționale, recursul declarat de Ministerul Public împotriva Deciziei nr. 90/1994, Încheierea din 24 ianuarie 1995, prevederile din Constituție și din Legea nr. 47/1992 vizând atribuțiile și sesizarea Curții Constituționale, reține următoarele:

Constituția stabilește în art. 144 lit. c) atribuția Curții Constituționale de a hotărî asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești privind neconstituționalitatea legilor și a ordonanțelor.

În aplicarea acestei dispoziții constituționale, art. 23 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale se referă, de asemenea, în mod expres, la excepțiile ridicate în fața instanțelor judecătorești privind neconstituționalitatea legilor și a ordonanțelor, stabilind condițiile în care Curtea poate fi sesizată. Astfel, la alin. (4) al art. 23 se prevede că „Sesizarea Curții Constituționale se dispune de instanța în fața căreia s-a ridicat excepția de neconstituționalitate printr-o încheiere”. Faptul că în acest alineat legea se referă numai la instanță nu poate duce la concluzia că se are în vedere orice organ de jurisdicție, deoarece art. 23 trebuie interpretat sistematic și din moment ce în alin. (1) al acestuia, în concordanță cu art. 144 lit. c) din Constituție, se arată despre care instanțe este vorba, din motive de redactare în alineatele următoare (2, 4, 5, 6) nu mai era necesar să fie circumstanțiate.

Este fără nici o îndoială deci că atât Constituția, prin art. 144 lit. c), cât și art. 23 din Legea nr. 47/1992 recunosc numai instanțelor judecătorești dreptul de a sesiza Curtea Constituțională cu excepțiile de neconstituționalitate invocate în fața lor.

Pentru a stabili care sunt instanțele judecătorești urmează să ne raportăm în primul rând la Constituție, care, în art. 125 alin. (1) (text ce are ca titlu „Instanțele judecătorești”), dispune că „Justiția se realizează prin Curtea Supremă de Justiție și prin celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege”. Legea nr. 92/1992 pentru organizarea judecătorească prevede în art. 10 că „Instanțele judecătorești sunt: a) judecătoriile; b) tribunalele; c) curțile de apel; d) Curtea Supremă de Justiție”. La acestea se pot adăuga instanțele militare organizate, în temeiul art. 11 din Legea nr. 92/1992, prin Legea nr. 54/1993 în: tribunale militare, tribunalul militar teritorial, Curtea Militară de Apel.

Așa fiind, sesizarea Curții Constituționale cu o excepție de neconstituționalitate nu poate fi făcută, în mod legal, decât de una dintre instanțele judecătorești enumerate de lege. În același sens a interpretat Curtea Constituțională noțiunea de instanțe judecătorești și în cazurile în care s-a pronunțat cu privire la respectarea accesului liber la justiție, or nu este de acceptat ca aceleași noțiuni să i se dea interpretări diferite. Desigur, alta ar fi fost situația dacă art. 144 lit. c) din Constituție s-ar fi referit la „instanță”, deoarece această noțiune este ambiguă, atât de regulă, cât de excepție, în

sens larg, incluzând și alte organe de jurisdicție. Textul constituțional se referă însă la „instanțe judecătorești“, care sunt expres și limitativ stabilite de lege, și deci nu este posibil ca sfera lor să fie extinsă prin analogie. Faptul că instanțele Curții de Conturi nu sunt instanțe judecătorești rezultă și din împrejurarea că art. 139 din Constituție care se referă la Curtea de Conturi nu este înscris în capitolul VI al titlului III „Autoritatea judecătorească“. Pe de altă parte, aceste instanțe nu înfăptuiesc justiția, deoarece art. 139 alin. (1) prevede doar că „În condițiile legii, Curtea de Conturi exercită și atribuții jurisdicționale“.

Prin faptul că art. 144 lit. c) din Constituție impune ca invocarea excepției de neconstituționalitate să se facă în fața instanțelor judecătorești nu se afectează dreptul cetățenilor de a contesta legitimitatea constituțională a legii aplicabile procesului lor în cazul în care cererea este de competența altui organ de jurisdicție, deoarece principiul accesului liber la justiție, înscris în art. 21 din Constituție, asigură în orice litigiu accesul la instanțele judecătorești, în fața cărora se poate ridica excepția. Astfel este asigurată în orice litigiu respectarea supremației Constituției. Cu referire la instanțele Curții de Conturi, este de necontestat că împotriva hotărârilor lor se poate exercita, după epuizarea căilor administrativ-jurisdicționale, recursul la secția de contencios administrativ a Curții Supreme de Justiție, în temeiul art. 4 din Legea nr. 29/1990, unde se poate invoca excepția de neconstituționalitate. Împrejurarea că excepția poate fi invocată numai în fața instanței judecătorești și deci judecătorul financiar ar fi obligat să soluționeze pe fond litigiul, fără rezolvarea în prealabil a constituționalității legii ce urmează să o aplice, nu este specific numai cazurilor în care cauzele sunt de competența altor organe de jurisdicție, deoarece și instanțele judecătorești, cu excepția Curții Supreme de Justiție, pot proceda la soluționarea fondului, în condițiile în care legea lasă la latitudinea lor suspendarea judecării [art. 23 alin. (6) din Legea nr. 47/1992 și art. 32 din Legea nr. 56/1993]. De aceea art. 26 alin. (1) și (2) din Legea nr. 47/1992 îngăduie rejudecarea proceselor dacă s-a stabilit, prin decizia definitivă a Curții Constituționale, neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe.

În sfârșit, faptul că unica autoritate de jurisdicție constituțională este Curtea Constituțională și că aceasta este singura în drept să hotărască asupra competenței sale nu este relevant, deoarece problema care se pune nu este aceea a competenței, ci aceea a sesizării Curții. Un organ jurisdicțional poate fi competent, chiar singurul competent în acea materie, dar dacă nu a fost investit în condițiile legii nu poate trece la soluționarea unei cauze. Or, este fără îndoială că art. 144 lit. c) din Constituție dă în competența Curții Constituționale soluționarea excepțiilor privind neconstituționalitatea legilor și a ordonanțelor, dar prevede că acestea

sunt ridicate în fața instanțelor judecătorești, iar art. 23 din Legea nr. 47/1992 stabilește modul de sesizare a Curții Constituționale de către instanțele judecătorești astfel încât, înainte de a examina competența, trebuie rezolvată problema investirii Curții.

Deciziile care au fost pronunțate până în prezent la sesizarea instanțelor Curții de Conturi și au rămas definitive prin nerecurare sunt obligatorii, potrivit art. 145 alin. (2) din Constituție, și își produc efectele pe fond. În problema investirii Curții Constituționale de către instanțele Curții de Conturi, completele de judecată urmează însă să aplice pe viitor soluția prezentei decizii, deoarece numai astfel se asigură respectarea riguroasă a dispozițiilor constituționale și legale. Plenul Curții Constituționale a avut în vedere și faptul că practica consacrată prin Decizia nr. 64/1994 ar fi de natură să asigure mai devreme și, eventual, cu mai puține cheltuieli din partea părților, soluționarea legitimității constituționale a legii sau ordonanței de care depinde soluționarea unui litigiu aflat în fața altor organe de jurisdicție decât instanțele judecătorești, dar Curtea Constituțională nu poate aplica prin analogie norme constituționale sau legale cu caracter special, care sunt de strictă interpretare și, cu atât mai mult, nu poate modifica dispozițiile în vigoare. Numai Parlamentul are competența să modifice textele avute în vedere, dacă apreciază că este necesar.

Față de considerentele de mai sus și văzând și dispozițiile art. 144 lit. c) din Constituție, ale art. 23 și art. 26 din Legea nr. 47/1992, precum și cele ale art. 26 din Regulamentul de organizare și funcționare a Curții Constituționale, Plenul Curții Constituționale, cu majoritate de 8 voturi,

DECIDE :

1. Excepțiile privind neconstituționalitatea legilor și a ordonanțelor se pot ridica numai în fața instanțelor judecătorești stabilite, în baza art. 125 alin. (1) din Constituție, de Legea nr. 92/1992 și Legea nr. 54/1993.

2. Sesizarea Curții Constituționale se dispune de instanța judecătorească în fața căreia s-a ridicat excepția de neconstituționalitate printr-o încheiere, în condițiile stabilite de art. 23 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale. Ca urmare, instanțele Curții de Conturi nu pot sesiza Curtea Constituțională cu excepții de neconstituționalitate.

Deliberarea a avut loc la data de 15 februarie 1995 și la ea au participat Vasile Gionea, președinte, Viorel Mihai Ciobanu, Mihai Constantinescu, Miklós Fazakas, Ion P. Filipescu, Antonie Iorgovan, Ioan Muraru, Florin Bucur Vasilescu și Victor Dan Zlătescu, judecători.

Decizia se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. dr. VASILE GIONEA

Magistrat-asistent,
Constantin Burada



CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 8*)

din 18 ianuarie 1995

Florin Bucur Vasilescu — președinte
 Mihai Constantinescu — judecător
 Miklós Fazakas — judecător
 Ioan Griga — procuror
 Doina Suliman — magistrat-asistent

Pe rol soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 337 din Codul de procedură penală, invocată de inculpatul Flore Vasile în Dosarul nr. 4063/1993 al Judecătoriei Oradea.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din 12 ianuarie 1995. Concluziile părților au fost consemnate în încheierea din aceeași dată, pronunțarea fiind amânată pentru astăzi, 18 ianuarie 1995.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Judecătoria Oradea, pe rolul căreia se află Dosarul nr. 4063/1993 spre soluționare, prin Încheierea din 10 octombrie 1994, a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 337 din Codul de procedură penală, invocată de inculpatul Flore Vasile.

În motivarea excepției se susține că art. 337 din Codul de procedură penală consacră dreptul discreționar al reprezentantului parchetului de a extinde sau nu actul de inculpare și asupra unei alte persoane decât cea prevăzută în rechizitoriu, considerând că dispoziția legală menționată a devenit parțial neconstituțională, deoarece contravine prevederilor art. 21 alin. (1) și (2) din Constituție care garantează accesul liber la justiție și interzice orice îngrădire prin lege a acestui drept, precum și prevederilor art. 125 alin. (1) din Constituție, potrivit cărora justiția se realizează prin Curtea Supremă de Justiție și prin instanțele judecătorești, deci cu excluderea Ministerului Public.

Judecătoria Oradea, exprimându-și opinia potrivit dispozițiilor art. 23 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, apreciază că excepția invocată este neîntemeiată deoarece, pe de o parte, conform art. 31 alin. (1) lit. a) și b) din Legea nr. 92/1992, unele dintre atribuțiile Ministerului Public sunt „efectuarea urmăririi penale și, după caz, supravegherea acesteia” și „sesizarea instanțelor judecătorești pentru judecarea cauzelor penale”, iar, pe de altă parte, prin art. 279 alin. 2 lit. a) și b) din Codul de procedură penală sunt expres și limitativ prevăzute infracțiunile pentru care punerea în mișcare se face la plângerea prealabilă a persoanei vătămate adresată direct instanței, precum și infracțiunile pentru care plângerea se adresează organului de cercetare penală.

De asemenea, instanța consideră că, prin modul de sesizare prevăzute de lege, rechizitoriu sau plângerea prealabilă, nu se asigură procurorului mijlocul de a selecționa persoanele față de care începe procesul penal.

În vederea soluționării excepției, au fost solicitate, în baza art. 24 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, punctele de vedere ale Camerei Deputaților, Senatului și Guvernului.

În punctul de vedere primit de la Guvern se susține că excepția ridicată nu este întemeiată, deoarece dispozițiile art. 337 din Codul de procedură penală sunt concordante cu dispozițiile art. 130 alin. (1) din Constituție care prevăd că „în activitatea judiciară, Ministerul Public reprezintă interesele generale ale societății și apără ordinea de drept, precum și libertățile cetățenilor”. De asemenea, Guvernul consideră că art. 337 din Codul de procedură penală nu încalcă prevederile constituționale referitoare la drepturile fundamentale ale cetățenilor și nici prevederile art. 21 din Constituție privind accesul liber la justiție.

Camera Deputaților și Senatul nu au comunicat punctele lor de vedere.

Curtea Constituțională constată că este competentă să soluționeze excepția cu care a fost sesizată în conformitate cu prevederile art. 144 lit. c) din Constituție și ale art. 23 și următoarele din Legea nr. 47/1992.

Potrivit art. 337 din Codul de procedură penală, în cursul judecății, când se descoperă date cu privire la participarea și a unei alte persoane la săvârșirea faptei prevăzute de legea penală pusă în sarcina inculpatului, sau date cu privire la săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală de către o altă persoană, dar în legătură cu fapta inculpatului, procurorul poate cere extinderea procesului penal cu privire la acea persoană, iar dacă instanța găsește cererea întemeiată, o admite și procedează în baza dispozițiilor art. 336 din Codul de procedură penală, care se aplică în mod corespunzător.

În cadrul procesului penal privind pe inculpatul Flore Vasile, acesta a solicitat extinderea acuzării și asupra unei alte persoane despre care susține că ar fi participat la săvârșirea infracțiunii puse în sarcina sa.

Întrucât procurorul a refuzat extinderea învinuirii și asupra acelei persoane, constatând că nu sunt probe care să justifice și acuzarea acesteia pentru infracțiunea săvârșită, inculpatul a invocat excepția de neconstituționalitate a art. 337 din Codul de procedură penală pe motiv că ar statua un monopol al Ministerului Public cu privire la trimiterea în judecată a persoanelor învinuite de săvârșirea de infracțiuni, incompatibil cu liberul acces la justiție prevăzut de art. 21 din Constituție, care permite acest acces nu numai pentru apărarea drepturilor și libertăților recunoscute de lege, ci și „a unui interes legitim”, cum susține că este cel din procesul care face obiectul acuzării ce i se aduce.

Competența exclusivă a Ministerului Public de a sesiza instanța pentru infracțiunile la care acțiunea penală nu se pune în mișcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate, cât și pentru infracțiunile la care această plângere se adresează organului de cercetare penală, este conformă rolului ce îi revine potrivit art. 130 alin. (1) din Constituție, în

temeiul căruia Ministerul Public, în activitatea judiciară, reprezintă interesele generale ale societății și apără ordinea de drept, precum și drepturile și libertățile cetățenilor.

De aceea, pentru infracțiunile ce privesc nemijlocit ordinea publică, și nu numai interesele părții vătămate, în mod necesar Ministerului Public îi revine competența exclusivă a acuzării. Această competență nu poate fi interpretată ca fiind contrară liberului acces la justiție prevăzut de art. 21 din Constituție, întrucât o persoană fizică sau juridică, indiferent de interesul său subiectiv, nu se poate erija ca reprezentant al intereselor generale ale societății, spre a putea, astfel, pe acest temei, să invoce apărarea lor împotriva celor care, prin săvârșirea unei infracțiuni, au încălcat ordinea publică.

Numai Ministerul Public are autoritatea conferită de Constituție, prin prevederile art. 130 alin. (1), să reprezinte, în activitatea judiciară, aceste interese și, în scopul protejării lor, să tragă la răspundere penală pe cei vinovați de încălcarea ordinii publice prin săvârșirea de infracțiuni.

Competența Ministerului Public, deci implicit și a procurorilor constituiți în parchete, prin care acesta își exercită atribuțiile potrivit art. 130 alin. (2) din Constituție, nu are un caracter discreționar cât timp, conform legii, ea impune stabilirea faptelor și probelor ce justifică acuzarea, iar împotriva refuzului de declanșare a acțiunii penale, inclusiv de extindere a acuzării, orice persoană ce se consideră vătămată în interesele sale legitime are deschisă calea plângerii prevăzută de art. 275 din Codul de procedură penală.

Din această cauză nu se poate reține nici motivul invocat în excepție, în sensul că prevederile art. 337 din Codul de procedură penală ar fi contrare dispozițiilor art. 125 alin. (1) din Constituție, potrivit căruia justiția se înfăptuiește prin Curtea Supremă de Justiție și instanțele judecătorești. Justiția, în materie penală, constă numai în judecarea cauzei cu care instanța este sesizată prin actul de acuzare, cu excluderea oricărei alte autorități.

De aceea, prin refuzul declanșării procesului penal, inclusiv al extinderii acuzării, procurorul nu face un act de justiție în sensul prevederilor art. 125 alin. (1) din Constituție.

Posibilitatea persoanei interesate de a se adresa instanței judecătorești împotriva refuzului de pornire a procesului penal sau de extindere a învinuirii, în afară de modalitatea plângerii prevăzute de art. 275 din Codul de procedură penală, este o problemă *de lege ferenda*, de competența exclusivă a autorității legiuitoare, nu a Curții Constituționale, ea implicând și stabilirea unor condiții și modalități care să evite utilizarea unei asemenea posibilități cu scopul de a stânjeni buna administrare a justiției în condițiile de celeritate specifice procesului penal.

Potrivit art. 144 din Constituție, Curtea Constituțională poate numai constata legitimitatea constituțională a unor texte în vigoare, neputându-se substitui legiuitorului în stabilirea unor noi reglementări.

Pentru considerentele expuse, având în vedere prevederile art. 337 din Codul de procedură penală, în temeiul art. 144 lit. c) din Constituție, al art. 13 alin. (1) lit. A.c) și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 337 din Codul de procedură penală, invocată de Flore Vasile în Dosar nr. 4063/1993 al Judecătoriei Oradea.

Cu recurs în termen de 10 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședință, astăzi, 18 ianuarie 1995.

PREȘEDINTE,

conf. univ. dr. Florin Bucur Vasilescu

Magistrat-asistent,
Doina Suliman

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, București, Calea 13 Septembrie — Palatul Parlamentului, sectorul 5,
cont nr. 30.98.12.301 B.C.R. — S.M.B.

Adresa pentru publicitate : Serviciul relații cu publicul și agenții economici, București,
Str. Blanduziei nr. 1, sectorul 2, telefon 211.57.30.

Tiparul : Tipografia „Monitorul Oficial”, București, Str. Jiului nr. 163, sectorul 1, telefon 668.35.58.

